

Kohustuslik kirjandus

Lugemise eesmärgid:

- Laiendada õpilaste sõnavara, eneseväljendusoskust
- Arendada silmaringi
- Arendada lastes püsivust, tähelepanu hoidmist, keskendumist
- Arendada fantaasiat, loovust, kujutlusvõimet
- Arendada sotsiaalset suhtlemisoskust (teiseselt läbi sõnavara ja situatsioonide tajumise)
- Arendada kohusetunnet, oma aja planeerimisoskust
- ...

Kuidas aidata lapsel end organiseerida kohustusliku kirjanduse läbilugemisel?

Õppeveerandi algul, kui õpetaja teatab, mis raamatut (raamatuid) ja mis ajaks on vaja läbi lugeda, tuleb koheselt hakata tegutsema. Seda selleks, et lugemisega ajaliselt hätta ei jäädaks.

1. Kirjandusteose hankimine.

Aidata lapsel varakult leida kirjandusteos. Hankida see kas (kooli) raamatukogust (kui kodus pole), sugulastelt-tuttavatelt

(NB! Raamatukogud laenutavad lugejakaardi alusel. Kui seda pole, tuleb tasuda ka summa lugejakaardi eest.

Võimalus on kasutada ka e-raamatuid- neid saab osta Internetipoest või laenutada näiteks Tallinna keskraamatukogust:

<https://ellu.keskraamatukogu.ee>

Tasuta e-raamatud:

<http://www.apollo.ee/e-raamatud/eestikeelsed-e-raamatud/tasuta-e-raamatud>

<http://www.kriso.ee/tasuta-e-raamatud>

<https://www.rahvaraamat.ee/c/tasuta-e-raamatud/4/1/et>

2. Lugemisgraafik.

Lapsevanem peaks aitama last **jagada raamatut nädalate kaupa osadeks**. Viimasel nädalal peaks olema lehekülgede arv väiksem (aitab hädast välja juhul, kui on tekkinud eelmistest nädalatest lugemisvõlg). Kui vaja, peaks lapsevanem täpsustama ka selle, mis päevadel on lapsel tarvis kindlasti lugeda (arvesse võtta õpilase trenne, huviringe). Hea oleks, kui lugemisgraafik on lapsel **kirjalikult üles märgitud** (mida millal ja kui palju peab lugema)

3. Märkmete tegemine lugemise ajal.

Lugemise ajal toetab mälu märkmete tegemine. Selleks kirjutada üles lühidalt loetu kohta kas **märksõnad, faktid või lühike sisukirjeldus**. Kindlasti **küsida oma kirjandusõpetajalt**, kuidas ta hiljem kirjanduspala käsitleb ehk **mida ta peab oluliseks kirjanduspala lugemiskontrollides**. Oluline on ka teada, kas tööde ajal võib raamatut ka kasutada. Kui loetakse oma isiklikku raamatut, siis saab raamatu vahele panna märkmepabereid märkmetega või harilikuga alla joonida oluline info.

4. Usalda, aga kontrolli.

Lapsevanem võiks iganädalaselt kontrollida, kas õpilane on ikka lugenud vajaliku hulga lehekülgi kohustuslikust kirjandusest. Näiteks paluda õpilasel loetu oma sõnadega edasi anda või paluda lapsel näidata märkmeid ja selgitada tal nende põhjal loetut. Need tegevused hõlbustavad lapsel kinnistada loetut, jätta see paremini meelde.

Lugemise eritingimused.

Tagada õpilasele lugemise ajaks **vaikus ja omaette olemine**.

Lugemiskoht peaks olema valgustatud, laps rahulik (emotsionaalselt) ja puhanud (mitte väsinud!)

Algajatel lugejatel on parem keskenduda, kui nad saavad häälega lugeda.

Päris väikestel lastel võib praktiseerida vanemaga kordamööda häälega lugemist. Lugemistehnika vilumuse puudulikkus võib muidu lugemissoovi ära võtta või tekitada trotsi.

Üks võimalus on ka kasutada audioraamatuid või ERR-i lehekülgedelt raadiolindistusi, kuuldemänge- parem see, kui mitte midagi. Kuigi soovitan seda vaid äärmuslikel juhtudel.

Kui lapsel on digisõltuvus (samuti nägemisprobleemid), siis soovitan eelistada raamatuid paberkandajal. Paberraamatute lugemise ajaks panna ära (või viia teise tuppa) elektroonilised digivahendid (telefon, arvuti, ...), mis oma atraktiivsusega viivad tähelepanu kergesti lugemiselt kõrvale.

Mõnusat raamatuga koosolemise aega!

Eeva Laul

Tallinna 32. Keskkooli logopeed- õpiabiõpetaja